

Avdelning: Miljöövervakningen
Handläggare: Arne Jonsson
Telefon: 28939
Fax: 28991
E-post: arne.jonsson@miljo.stockholm.se

2006-02-27

MHN 2006-03-14 p 9

Medverkan i EU-projektet SCOREPP

Miljöförvaltningens redovisning

Förslag till beslut

1. Godkänna att Miljöförvaltningen deltar i SCOREPP-projektet
2. Uppdra åt Miljöförvaltningen att teckna kontrakt om medverkan i SCOREPP-projektet.
3. Justera beslutet omedelbart.

Urban Jonsson
t.f. direktör

Ulf Mohlander
t.f. avdelningsdirektör

Bakgrund

Ramdirektivet för vattenfrågor (2000/60/EG; ”Vattendirektivet”) innehåller i bilaga X en lista på 33 miljöföroreningar som ska prioriteras i vattenarbetet. Elva av dessa är utpekade som *prioriterade farliga föroreningar*. Listan ska uppdateras och utvärderas regelbundet. För de *prioriterade farliga föroreningarna* gäller att utsläpp och spill ska upphöra eller gradvis fasas ut inom 20 år efter att de satts upp på listan, dvs senast 2020 för de elva som nu finns på listan. För att nå detta mål krävs en mångfald av angreppssätt på olika nivåer. För flera av ämnena finns det anledning att anta att de, särskilt i en miljö som Stockholm, huvudsakligen släpps ut från diffusa källor i användningsfasen (byggmaterial, varor och trafik) snarare än från punktkällor vid tillverkning (råvaruutvinning, varuproduktion etc).

Sådana diffusa källor kräver andra arbetssätt än de traditionella punktkällorna för att beskriva och minska utsläppen av farliga ämnen. Stockholms stad har i flera år utvecklat arbetssätt för att analysera flödena av ämnen i samhället med substansflödesanalyser (presenterat för nämnden 2004-05-11; dnr 2004-001940-204). Erfarenheterna av detta arbete har också gjort

Bilaga

att Stockholm har kunnat vidta åtgärder nära källan för att minska flödet av flera ämnen. Det uttrycks i flera av delmålen i Miljöprogrammet och arbetet med miljöanpassad upphandling. I miljöprogrammet sägs också att staden ska arbeta med att identifiera vilka ämnen som ska prioriteras lokalt, och ta fram substansflödesanalyser med åtgärdsförslag för dessa. I det miljömiljardsfinansierade projektet Nya gifter – nya verktyg utvecklas detta arbete vidare med substansflödesanalyser av flera ämnen, studier av föroreningars förekomst i miljön, och framtagande av förslag för att minska belastningen.

Stockholms stads proaktiva arbete med föroreningsförebyggande åtgärder har blivit internationellt omtalat. Inom projektet Nya gifter – nya verktyg har t ex ett samarbete etablerats med forskare vid Danmarks Tekniska Universitet. När de inledde arbetet med ett EU-projekt för att minska utsläppen av farliga föroreningar vände de sig därför till miljöförvaltningen och efterfrågade vår medverkan som partner i projektet.

Projektet

Ansökan för projektet SCOREPP (Source Control Options for Reducing Emissions of Priority Pollutants) skickades in den 3 november 2005, efter en utlysning inom 6:e ramprogrammet och har fått ett positivt bemötande i kommissionens första utvärdering.

”Det övergripande syftet med projektet SCOREPP är att utveckla strategier för källkontroll som myndigheter, kommuner, vattenverk och kemikalieindustrin kan genomföra för att minska utsläppen av de prioriterade föroreningarna” (Ur projektansökan till EU-kommissionen). Inom de arbetsområden som miljöförvaltningen planerar att medverka i kommer projektet mer specifikt att

- Identifiera källorna till prioriterade föroreningar (t ex kemiska produkter, byggmaterial) och kvantifiera utsläppen därifrån, och
- Identifiera relevanta strategier för att minska dessa utsläpp t ex genom lagstiftning, tillsyn, information och frivillig substitution.

Fem ”case cities” har valts ut för projektet: Stockholm, Prag, St Malo, San Sebastian och Quebec.

Projektstart är preliminärt planerad till 1 juni 2006. Löptiden för projektet är tre år.

Det totala anslaget från EU-kommissionen för projektet är 2,6 miljoner Euro, varav miljöförvaltningen erhåller c:a 230 000 Euro, huvudsakligen för personalkostnader.

Övriga partners i projektkonsortiet är:

Danmarks tekniska universitet (koordinator), *Universitetet i Gent*, *Universitetet i Ljubljana*, *Universitetet i Middlesex*, *Estudis* (ett spanskt företag som arbetar med sociologiska och ekonomiska analyser), *Anjou Recherche* (det franska vattenbolaget Veolias dotterbolag för forskning och utveckling inom avfalls- och avloppsområdet), *Envicat* (ett belgiskt konsultföretag som har ett nära samarbete med den europeiska kemikalieindustrin och *ModelEAU* (en forskargrupp vid universitetet i Quebec specialiserad på kvantitativ modellering av vattenkvalitet i recipienter).

Miljöförvaltningens planerade insats är att vara *contributing partner* dvs inte ha huvudansvar för någon del av projektet.

Förvaltningens synpunkter

Ett deltagande i SCOREPP-projektet skulle ge värdefulla möjligheter för förvaltningen att utveckla arbetet med att begränsa utsläppen av föroreningar i staden. Det utbyte vi inom Nya gifter-projektet haft med forskarna vid Danmarks Tekniska Universitet har lett till resultat som har varit viktiga för utvecklingen av nya tillsynsverktyg inom kemikalieområdet, och ett vidare samarbete i detta projekt bedöms ge ytterligare möjligheter att utveckla en målstyrd tillsyn mot miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö. Upplägget i projektet att först peka ut vilka ämnen som utgör de stora miljöproblemen, sedan kartlägga källorna och till sist utveckla strategier för utsläppsminskning stämmer väl överens med förvaltningens ordinarie arbetssätt i t ex den Miljö- och hälsoutredning som är under framtagande. Arbetet som kommer att utföras i projektet ligger väl i linje med det ordinarie arbetet. Ett deltagande i projektet tillför möjligheter till utveckling och erfarenhetsutbyte med internationella aktörer. Medverkan av den belgiska konsultfirman Envicat, med sina kontakter till kemikalieindustrin innebär tillgång till uppgifter om de prioriterade ämnens användning och förekomst i samhället som annars är svåra att få fram.

Projektet innebär också att det arbetssätt som förvaltningen använder, med analyser av diffusa föroreningskällor och åtgärder nära källan utvecklas och sprids på europeisk nivå. Ett problem i det arbetet är bristen på data, men om arbetssättet blir mer internationellt etablerat finns möjlighet att tillgången på miljö- och användningsdata för kemiska ämnen förbättras. Projektet ligger därför väl i linje med stadens intresse även på längre sikt.

Förvaltningen anser därför att deltagande i projektet väl uppfyller målen för förvaltningens internationella arbete, beslutade av nämnden 2003-12-02 (dnr 2003-001980-249):

att bidra till att utveckla miljöarbetet i vår omvärld och internationellt till gagn för vår närmiljö och de globala miljöfrågorna

att utveckla den egna verksamheten genom att:

- förtroendevalda och medarbetare tillägnar sig nya kunskaper och erfarenheter och finner stimulans genom det internationella arbetet
- tillvarata de möjligheter till verksamhetsutveckling som internationellt samarbete öppnar och stimulerar, exempelvis genom delfinansiering ur EU-program, benchmarking där vi jämför oss med andra m.m.

att ge Stockholms stad goda utvecklingsmöjligheter och därmed skapa mervärde för stadens invånare genom att:

- utveckla och fördjupa samarbetet med andra städer och regioner i Europa med tonvikt på EU,
- bidra till marknadsföringen av Stockholms stad.

Slut